

SANTA BARBARA

ELKARTEAREN

50. Urteurrena

Tiburcio Aguirre Zumalacarregui

Santa Barbara elkarteko lehen garaietako partaideak.

Santa Barbara elkartearen sorreraz ditudan oroitzapenak idazten saiatuko naiz; izan ere, nik interesa izan arren, Elkarteko Idazkaritzan ez dago inolako artxiborik, hartan oinarritzeko.

1947. urtea zen, eta Hernaniko zenbait bizilagunen artean nabaritzen zen elkarte bat sortzeko beharra,

atseginerako, aisiarako eta denbora-pasarako ezezik orduko kezkak, jarduerak eta nahiak bateratzeko biltoki gisa ere balioko zuena, eta horretarako, ezinbestekoa zen bilerak egiteko leku bat izatea.

Horrela bada, bultzatzaileen artean talde desberdinak izan ziren: bata, Gerra Zibilaren ondorioz itxitako

Xalaparta elkartekoak izan zirenena; bestea, ehizaren eta arrantzaren zaleak zirenena; beste bat merkataria eta industriari txikiena; eta azkenik, beste bat administrariez, funtzionarioez, langile soilez eta abarrez osatua.

Diktadura-garai hartako egoera zela-eta, ezinezkoa zen elkarte hau martxan jartzea Mugimendu Nazionalen organismoek onetsita eta ontzat emanda ez bazen, haien babespean gobernatua izan behar baitzuen.

Xede horrekin, hainbat lagunez osatutako zuzenda-

ritza-batzorde bat eratu zen eta tramiteei ekin zien. Hala, 1947ko abuztuaren 16an lehen Zuzendaritza eratu zuten, honela osatua: Jose Berriatua jauna lehendakari, Pedro Agirre jauna lehendakariorde, Rafael Ortega jauna diruzain, Manuel Azpiazu jauna idazkari, eta Zeferino Loiarde, Antonio Insausti, Manuel Oraien eta Jose Mugerza jaunak mahaikide.

Aldez aurretik Santa Barbara Elkartearen eratzeko 1. Biltzarra egin zen eta hantxe aukeratu zen gorago aipatutako zuzendaritza-batzordea; erantsirik doa haren aktaren kopia.

Comisión organizadora:
Dn. José Olasábal
Dn. Tomás Garmendia
Dn. Pedro Aguirre
Dn. Ceferino Loforte

Acta
de la Asamblea de Constitución de la Sociedad Recreativa "Santa Barbara" de Hernani.
En Hernani a dieciséis de Agosto de mil novecientos cuarenta y siete, convocados por la Comisión organizadora, presididos por la misma y actuando de Secretario el que suscribe, se reunieron los aspirantes a socios de la Sociedad Recreativa "Santa Barbara" procediéndose a dar lectura al comunicado del Excmo. Señor Gobernador civil de la Provincia, de fecha 1 del actual, que da traslado a otro del Excmo. Señor Subsecretario del Ministerio de la Gobernación, de fecha 26 de Julio p.pdo. por el que se autoriza la constitución y funcionamiento de la Sociedad, rigiéndose por el Reglamento aprobado a este efecto ya cuya lectura se procede. Dándose por enterados los asistentes, prestan su conformidad quedando desde este acto constituida la Entidad.
Seguidamente se eligió la primera Junta directiva integrada como sigue:

Presidente: Dn. José Berriatua Sarria
Vicepresidente: Dn. Pedro Aguirre Anuair
Escrivano: Dn. Rafael Ortega Zubaregui
Secretario: Dn. Manuel Azpiazu Salazarria
Vocales: 1º Dn. Ceferino Loforte Escudero
2º Dn. Antonio Insausti Zubeldia
3º Dn. Manuel Oraien Saint-Pierre
4º Dn. José Mugerza Murua

Informados los presentes del estado de instrucciones cursadas por la Subcomisión se acuerda darles exacto e inmediato cumplimiento recomendando a las personas a la Junta directiva, levantándose acto seguido la reunión, de todo lo cual certifico con el visto bueno del Sr. Presidente.

1º. 2º.
El Presidente:
José M. Berriatua

El Secretario:
M. Azpiazu

Nabarmendu beharrekoa da Berriatua eta Agirre jaunak izan zirela lehendakari eta lehendakariorde izendatuak, Gipuzkoako Gobernu Zibilari egin beharreko eskaera abala zezaten. Izan ere, hark eman behar zuen Elkarteen Erregistroan inskribatzeko baimena, beren "jatortasuna" ezezik Ejertzitoko ofizialak izana ere kontuan hartuz, hartaka tramitea arrakastaberme batzuekin "pasatu" ahal izateko.

Erakunde ofizialak eskatutako agiriak aurkeztu zituzten, eta hala, bere jarduerari hasiera emateko baimena iritsi zen.

Dokumentazioa, Estatutuez gain, erregistro-liburu ofizialak osatzen zuen, eta hantxe agertzen dira lehenbiziko 50 bazkideak (honekin batera doa kopia). Bazegoen "legezko" betebeharrak: bazkide gisa izena emanda ez zeukatenek, bazkideetako batekin izan ezean, elkartean sartzea debekatua zuten. Ohar hau elkartearen sarrerako atean jarri zuten eta horrek haserrea piztu zuen bizilagunen artean, haien iritziz arau horrek elkartera hurbiltzeko askatasunari trabak jartzen baitzizkion. Baina, urteak igaro ahala, agindu horren balioari uko egin zioten.

Núm. de orden	Socio N.º	NOMBRES Y APELLIDOS	Edad	DOMICILIOS		POBLACION	PROFESION	Fecha de ingreso			BAJA			Cuota	OBSERVACIONES
				Calle	N.º			Día	Mes	Año	Día	Mes	Año		
1	1	Pedro Aguirre Amair	+	Pl. de España	9	Hernani	empleado				30	Agosto	1948		afiliación propia
2	2	Aracelis Aguirre Juralacort		Villa San Agustin	-	"	"								
3	3	Valentin Aldasoro Garmendia	+	Calle "Barrio"	-	Unzueta	transportista				31	Marzo	1948		afiliación propia
4	4	Jose Maria Amadori Aura	+	Elcano	11	Hernani	"								afiliación propia
5	5	Jose Aguilera Oranburu	+	Mayor, 39	39	"	"				17	Julio	1972		afiliación propia
6	6	Poncio Arbelaitz Mujica	+	P. Cardeneras, 45	45	"	empleado				22	Marzo	1967		afiliación propia
7	7	Ignacio Amadori Agalde	+	P. de la Florida	61	"	chefe				18	Julio	1969		afiliación propia
8	8	Ramon Amadori Agalde	+	P. Cardeneras, 45	27	"	mecánico								afiliación propia
9	9	Valentin Aguirre Corbechea	+	Canal		"	carretero								afiliación propia
10	10	Manuel Aguilera Barroveria	+	P. Cardeneras, 45	21	"	empleado								afiliación propia
11	11	Juan Barroveria Olasagasti	+	P. de Buenos Aires	20	"	mecánico				24	Agosto	1976		afiliación propia
12	12	Jose Barroveria Barria		Mayor	14	"	ingeniero				15	Agosto	1974		afiliación propia
13	13	Jose Maria Aguirre Barria	+	Mayor	14	"	escribiente								afiliación propia

Elkarteko lehen 50 partaideen zerrenda laburtua.

Hurrenez hurren, honako hauek izendatu zituzten lehendakari (bi urtetik behin zuzendaritza berritu egingo da): Ricardo Oraien jauna, Alfonso Troye jauna, Tomas Garmendia jauna eta, azkenik, gaur egungo lehendakaria den Jose Luis Anza Iriarte jauna.

Gizarteko egoera ere normaldu ahala, Elkartea herriko hainbat jardueraren lekukoa hartuz joan zen; esate baterako, Nagusien Danborrada eta gerora Haurren Danborrada. Hauek eman zioten ospea elkarteari eta bertan gogo biziz parte hartzen dute Hernaniko gizon, emakume eta neska-mutilek. Talde laguntzaileekin elkarlanean egokiro antolatzen dituen beste jarduerak batzuk ere badira: bertako edari diren sagardoaren eta txakolinaren dastaketa eta perretxiko-lehiaketak, hain zuzen.

Elkartearen aurreneko ekitaldietako bat urteko txangoa izan ohi zen. Bertan, ibilbide desberdinak egiten ziren, batez ere Euskal Herriko tokietara. Ibilbidean seinalatutako tokiak bisitatu ondoren, bilera gastronomiko bat eta haren ondoko hizketa-saioa egiten genuen lagun-giroan.

Herriko arazoetan hainbestearaino murgildu zen, ezen Orbegozoko greba entzutetsu haren ondorioz (1969. urtean) Elkartea itxi egin baitzuten, poliziaren jokabide gogorra gaitzetsiz kexa bat aurkeztu izateagatik; eta, ondorioz, itxia iraun zuen bitartean, Apai-

zetxeko azpietan "gorde" behar izan genuen. Giltzarapoa eta katea oraindik ere Elkartean daude zintzilik, gertaera haren oroigarri.

Gaur egun 130 bazkide gara. Kopuru horrek garbiri adierazten du Elkartek Hernaniko herriarekin zenbaterainoko lotura duen.

Laburpentxo honekin gogora ekarri nahi izan dut lehenbiziko herritar-talde hura, Gerra Zibilaren ondoren hainbat zailtasun saihestuz lehenengo Elkartea sortu zuena, elkarrekin biltzeko toki bat izan zezaten, agintariekin jarritako mugekin bazen ere. Horrekin, gizakiek elkarrekin biltzeko eta komunikatzeko dituzten Eskubide Sozialak baliarazi zituzten, estatuko bandera nazionala eta "Kaudilloaren" erretratua jarri gabe gainera, edozein lokaletan derri- gor jarri beharrekoak izan arren.

Lokalaren jabea zen Gumersindo Bireben jaunari (g.b.) ere eskerrak eman beharrean gaude, gure txokoa atontzeko lokala hain modu onean alokatzea- gatik. Txoko honetan erakutsi zuen Domingo Mujika bazkideak bere artistatasuna, Santa Barbara mendia- ren magalean kokatutako baserri bat margotu baitzuen horma nagusian.

Eta aurren, 1997an, 50 urte beteko ditugu (Urrezko Ezteiak) datorren abenduaren 4an, Santa Barbara egunean. Izen horixe hartu zuen Elkartek, izen bereko

mendiak Hernanirentzat duen adierazgarritasunagatik. Hain zuzen ere, askatasunaren printzipioen alde borrokan ziharduten indarrek mendi hura defendatzeagatik eman zioten Hernaniri garaitugabeko hiriaren titulua, eta halaxe agertzen da bere armarrian.

Egun hartan Elkarte osatzen zuten bazkide guztien lehenbiziko elkarte-bileraren argazkia doa honekin batera. Hain zuzen ere, bilera gastronomiko bat izan zen inaugurazioko ekitaldia. Era berean, datu jakingarri gisa, Elkartearen buru izan diren Lehendakarien zerrenda ere badoa; baita elkartearen jardueren eta gorabeheren edo bitxikerien historiari buruzko datu batzuk ere.

SANTA BARBARA ELKARTEAREN LEHENDAKARIEN ZERRENDA

URTEA	LEHENDAKARIA
1947	Jose Berriatua
1948	Ricardo Orayen
1950	Alfonso Troye
1952	Tomas Garmendia
1954	Antonio Insausti
1956	Antonio Insausti
1958	Leandro Irazusta
1960	Leandro Irazusta
1962	Vicente Zupiria
1963	Carlos Sanz
1964	Leandro Irazusta
1965	Ricardo Orayen
1967	Juanito Olano
1969	Marcelo Ruiz
1971	Antxon Iradi
1973	Antxon Iradi
1975	Antxon Iradi
1977	Antton Adarraga
1979	Joseba Apaolaza
1981	Jose M ^a Olazagirre
1985	Miguel A. Gorrotxategi
1987	Loren Azurmendi
1989	Juan Artuzamunoa
1991	Xabier Apaolaza
1993	Manu Irastorza
1995	Manu Irastorza
1997	Jose Luis Anza